



**"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברקי: "עולמפרס". מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' בן-אביגדור. הפצה: "גד" בע"מ. גלופות: צינקהורפיה כספי" בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. העורך: אלי תבור. עורך תכנית: יוסי שנון. עורכת כיתוב: נורית יהודאי. ראש המינהלה: אברהם פיטון. מח' המודעות: רפי זכרוני. המו"ד: העולם הזה בע"מ.**

**קיא קי**

מן הצנחנים לכלא, כדי להוכיח לאסירים את הקשר שלי ליחידה ולירמי בורדנוב. כי אחרי המאמר הזה בא אלי אסיר אחד ואמר לי: מה אתה מוזין את השכל עם המאה ואחד? ! הנה כתוב בהעולם הזה שהיית בסך הכל בצנחנים. "אחרי המאמר הראשון, שבו הועמדו ה-

**"בבתי הפוהר** נחשב העולם הזה כי עתון שכותב את נאמתי. על פי מה שכתוב בו יקום או יפול חבר, מבחינת ספקדינים של האסירים. אם העולם הזה טורח וכותב מאמר רציני על אסיר היושב בכלא — זהו הפסק לגבי מעמדו של אותו איש בין האסירים. לגביהם לא חשוב מה אומר בית-המשפט. חשוב מה אומר העולם הזה..." קביעה זו על מעמדו של העולם הזה באוכלוסיית האסירים בבתי-הסוהר בישראל באה מפיו של מי שהיה עצמה עד היום הרביעי בשבוע שעבר, אסיר: השחקן לי-שעבר ובעל הפאב, ישואל אומני.

בסוף חודש מרס השנה הורשע ישואל אומני בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב באונס סטודנטית, שעבדה בפאב השייך לו. בית-המשפט גזר את דינו לשנת מאסר אחת בפועל ולשתי שנות מאסר על תנאי. אומני ערער על הרשעתו וגורדינו בפני בית-המשפט העליון. את הערעור על הרשעה דחו שלושת שופטי בית-המשפט העליון, אולם יחד עם זאת החליטו כי "נסיבות המעשה עליו הורשע אין הן כדי להעיד עליו שהוא פושע מסוכן לציבור הזקוק לעונש חמור כדי להגן על הציבור מפניו". מאסרו של אומני הופסק והוא שוחרר.

את גירסתו של אומני על הפרשה כולה תוכל למצוא במקום אחר בגיליון זה. אולם היבט אחד של טענותיו נוגע ישירות לי-העולם הזה. למחרת שחרורו, בעת שנפגש עם כתבת העולם הזה, היו לאומני טענות בקשר לכיסוי הפרשה מעל עמודי עתון זה. שתי כתבות הקדיש העולם הזה לפרשת האונס בה נאשם אומני. תאחת, שנכתבה בידי שרית ישי, פורסמה בשבוע בו נעצר כחשוד כביצע האונס (העולם הזה 2109). השנייה, שנכתבה בידי כתב בתי-המשפט של העולם הזה, עופר קוך, התפרסמה אחרי גורדינו במשפטו (העולם הזה 2118). אורי מני קרא את הכתבות בשבתו במעצר ובמאסר. עתה, כשהשתחרר ממאסרו, ביקש להגיב עליהן.

אמר ישואל אומני: "כאשר שרית ישי פירסמה עלי כתבה אזהרת היה ברור על פי מהלך המשפט ודעת-הדין כי אני בדרך הביתה. העולם הזה היה איתי, לכן, כשי הורשעתי, לא הבנתי למה העולם הזה בועט בי עד כדי כך שלא יכולתי להתרומם. עופר קוך פירסם עלי כתבה גרועה. הוא לא תפס את רוח המשפט שהתנהל נגדי ולא את היחסים בין הנפשות הפועלות. הוא נגה בשיחה "מעקום, מעקום, עליקום!" אני לא מאשים רק אותו אלא את העולם הזה בכלל.

העולם הזה אינו יכול להרשות לעצמו התנהגות כזו בגלל האחריות המוטלת על כתפיו. זה עתון הנלחם למען הצדק, הישר והאורח הקטן. והנה בכתבה עלי הוא התייצב לצד התביעה התמימה. זה היה משפיל וכואב ומכיוון שאני מאמין בהעולם הזה זה תיסכל אותי.

"אני לא יכול לתאר במילים את הנזק שהעולם הזה יכול לגרום או את התועלת שהוא יכול להביא. המאמר השני, בו נכתב שהשתייכתי לאחת מיתידות הצנחנים ולא ליחידת הקומנדו 101, כפי שטענתי, גרם לכך שהייתי צריך להזמין את הספר ירמי

היא כללה בעיקרה דיווח תוגן ואובייקטיבי על מהלך משפטו ועל ספקדינו. רובה כי כולה היתה מבוססת על ציטוטים מחומר העדויות שנמסר בבית-המשפט. מדברי ה-הביעה ומספקדינים של השופטים. לא העולם הזה הרשיע את אומני באונס. בית-המשפט עשה זאת.

גם הטענה שאומני לא השתייך ליחידת 101, אלא לאחד מגדודי הצנחנים לא הור-עלתה על-ידי העולם הזה. היא נמסרה כי גירסה, שהועלתה על-ידי התביעה במהלך הטיעונים לעונש. על כך אמר כיום אומני: "בזמני היה רק גדוד אחד של צנחנים, שהיילי ה-101 נטמעו בתוכו. אז נוצר מצב שלא היתה יחידה שתמלא את החלל הריק שהשאירו אנשי היחידה והוקמה יחידת סיוור שהיתה מחלקה שמתנה לעיתים 9 ולעיתים 15 איש, והיתה מורכבת מאנשי ה-101 וצנחן אחד — שמוליק אומני. אני הצעתי שירמי בורדנוב יצורף ליחידה הזו. אז איך אותו עתונאי כותב שאני טורח לספר לכל אחד שירמי היה החבר הכי טוב שלי וכי אני מתהדר בו?"

עם כל ההבנה לגאוותו הפגועה של אורי מני בנרשאו זה דווקא, הדברים שהוא מייחס להעולם הזה אינם מדויקים. באותה כתבה צוינה העובדה, שאומני נהג לספר לי-חבריו ולכל מי שהיה מוכן לשמוע שירמי בורדנוב היה החבר הקרוב ביותר שלו. בגוף הכתבה לא היתה כל התייחסות נוספת לקביעת עובדה זו. ממילא לא היה מקום לתיגרת-אסירים בגללה.

אולי אחרי דברים אלה ישתדלו אסירים

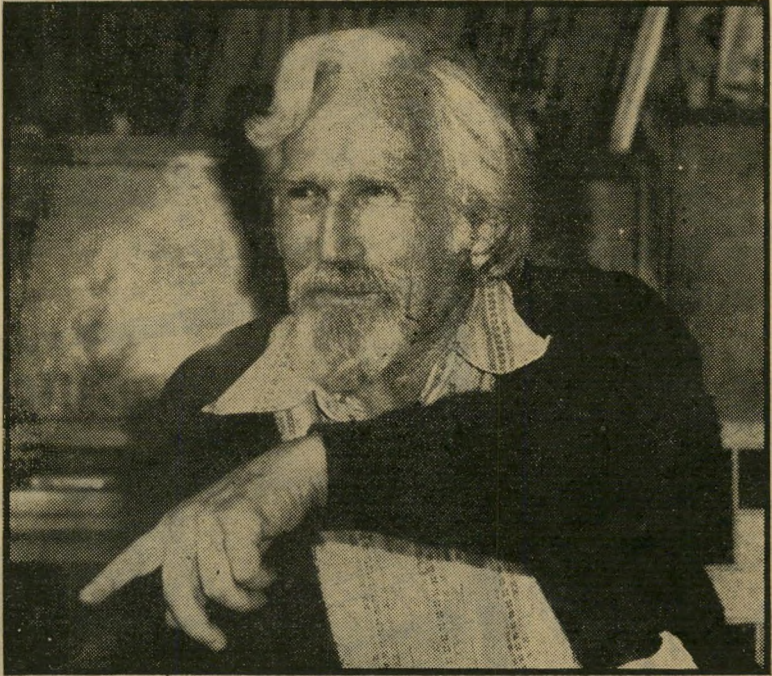
בטחונות המורות כולל "מסירת ידיעות העלולות להיות לתועלת לאוייב" ו"מסירת ידיעות לאוייב מתוך כוונה לפגוע בבטחון המדינה". שהעונש המירבי עליהם הוא מאסר עולם.

"באילו זכות תוקפת ישראל את ברית-המועצות?" טענו בעיקר קומוניסטים אדו-קים, כשהיא עצמה מעמידה עתונאים לדין בשל אותם מעשים ושבגללם הועמד שצ'רני-סקי לדין?

במבט ראשון נראה כי יש דימיון מסוים בנסיבות שהביאו למשפטו של שצ'רנסקי במוסקבה ולמשפטיהם של פאסקאליס ו-לברכט בישראל. שצ'רנסקי הואשם בי-מסירת מידע לעתונאי אמריקאי. זה בערך היה גם בסיו האשמה נגד לברכט. גם סוג המידע שבמסירתו נאשמו השניים לא היה שונה. במהלך משפטם של לברכט והעתונאי הקפריסאי הסתר שצ'רנסקי החומר שבגלל איסופו הואשמו השניים בסעיפים של ריגול חמור, הוא חומר גלוי הניתן גם לרכישה חופשית בחו"ל.

אולם הדימיון, כביכול, בין שתי הפרשיות מסתיים בנקודה זו. בניגוד לשצ'רנסקי ו-חבריו זכו לברכט ופאנאוטיס למשפט פומבי תוגן. הם יכלו לשכור פרקליטים כדי שי-ילמדו עליהם סניגוריה, יכלו להביא עדי-הגנה ומשפטם התנהל ברובו בדלתיים פתו-רות. התוצאה: לברכט זוכה על-ידי בית-המשפט באופן מוחלט, קבע בכך תקדים שבפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל מוזכר אדם המועמד לדין על פי סעיפי אישום של ריגול. פאסקאליס זוכה אף הוא מרוב ההאשמות שהועלו נגדו, הורשע רק בסעיף משני של איסוף-ידיעות העלולות לפגוע בבטחון המדינה, כשאחד השופטים אף מביע דעת מיעוט שלא הוכחה כוונתו לפגוע בבטחון המדינה.

זהו ההבדל הקטן המצביע על ההתחום הפעורה בין שתי שיטות המישטר — זו הנהוגה בבית-המועצות וזו המקובלת בי-ישראל. אין צורך לשלול את הניסיון שי-נעשה השבוע לתשוות בין שתי הפרשיות.



**עתונאי הנם לברכט**  
נסיבות דומות —

לקרוא ביתר עיון את הנכתב בעתון זה לפני שיתרצו דין אחד מתבריהם לכלא.



**באותו שבוע** בו נערכו ברחבי העולם הפגנות-מחאה נגד משפטי לוחמי-זכיוות-האדם בבית-המועצות ובמיוחד נגד מש-פטו של אנטולי שצ'רנסקי, בעריכת הפגנה בעלת אופי דומה גם לפני בניני ושריחות ישראל בניקוסיה, בירת קפריסין. היא היתה מעוטת משתתפים לעומת הפגנות התמיכה בשצ'רנסקי וגם לא זכתה להודים כה רבים באמצעי התיקשורת הבינלאומיים. אבל היא העניקה, כביכול, נשק התגוננות למצדיקי משפט מוסקבה.

המפגנים הקפריסאים מחו נגד העונש של חמש שנות מאסר שהטיל בית-המשפט המחוזי בתל-אביב על העתונאי הקפרי-סאי, פאנאוטיס פאסקאליס, אחרי שהרשיע אותו על "איסוף ידיעות בכוונה לפגוע בבטחון המדינה". פאסקאליס בן 38 הממשש ככתב ו-כצלם של גדול עתוני קפריסין, העתון ה-קומוניסטי ארנבי, וכן ככתב של הטל-וויזיה וסוכנות-הידיעות המורחג-גרמנית, הועמד לדין יחד עם חבר הוועד המרכזי של רק"ח ומוזכיר המחלקה לקשרי-חוץ שלה, הנם לברכט. פאנאוטיס נעצר אחרי שצילם אתרים שונים בישראל, רכש מפחת ומדי-ריכית-יירים והודה בקשריו עם בניני אש"ף בקפריסין. הוא ולברכט הואשמו בעבירות

חברים באור בו התרחשו, הניחו לי ה-אסירים. הם ידעו מי אני ומה אני ונתנו לי כבוד. ואז בא המאמר השני והרשיע אותי כאנס, כמעמיד-פנים וכשקרן. האפקט בבית-הסוהר היה גוראי. נכנסתי למחלמות עם אנשים, כי הייתי בעיניהם אנס והיה הדרגה הנמוכה ביותר — ביחד עם רועי-זונות — בין האסירים. כשיהתי כמוני עם גאוות וחוש-צדק מפותח ואידיאלים, נופל לבית-הסוהר ובא העולם הזה ועושה ממנו אנס ושקרן אני חייב להיכנס לתיגרות. כי לאסירים יש את העולם הזה והם באים עם מיסמך. כך קיבלתי שני פנסים בעין על מנת לשמור על כבודי.

"גדרתי גדר, כשנכנסתי לבית-הסוהר, לא להגיב אף פעם באלימות. אבל כשבא מיר-שהו ירד עלי בגלל מה שכתוב עלי בי-העולם הזה, תגיינו הדברים לדין כך שהייתי מוכרח להסכים לקרב תוגן". שהוא הזמין אותי אליו. זה היה בחור בן 22 שיושב על שוד בתחנת-דלק ואני איש בן 44 וכבר לא ילד. התוצאה היתה שני פנסים בעין, למרות שיצאתי מהעניין יותר מאשר בי-כבוד."



**על אף המחומאות** העקיפות, המש-תמועות מדבריו אלה של אומני לגבי העולם הזה אני מרשה לעצמי לחלוק על טענתו. תמי. הכתבה אליה מתייחס אומני (אונס על הריצפה) לא היתה ספקדין של העולם הזה וגם לא הערכה של אישיותו ומעשיו.



**יוחם-חופש שצ'רנסקי**  
— תוצאות שונות

להיפך, כל השוואת מעין זו היא רק בעוכריהם של אלה המנסים לגזור גיורה שוות בין שני המשפטים. היא מוכיחה שי-במדינה בה קיימים עתונות חופשית ורשות משפטית בלתי תלויה אין שום אפשרות לביים משפטי-ראווה ולשלוח אנשים למאסר ולגלות בשל דיעותיהם.

**הוא נאם**